

כ' אייר תשע"א
24 מאי 2011

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים

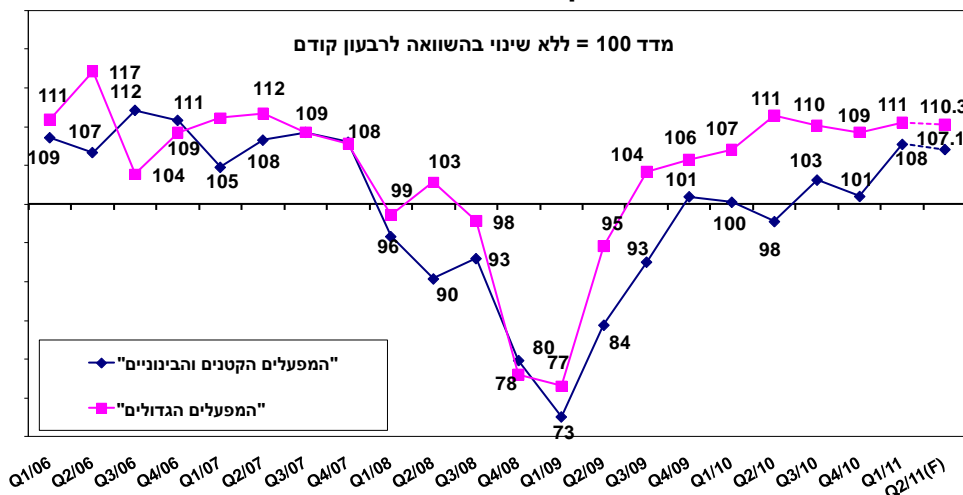
מדד המפעלים הקטנים והבינוניים¹, שנערך על-ידי מחלקת המחקר הכלכלי באגף כלכלה של התאחדות התעשיינים, מצביע על צפי לגידול מהיר נוסף בפעילות התעשייתית של המפעלים הקטנים והבינוניים² ברבע השני של 2011.

מדד זה, שצפוי לעמוד על 107.1 נקודות ברבע השני של השנה, משקף את ציפיות תעשייני המפעלים הקטנים והבינוניים להתרחבות נוספת בפעילותם התעשייתית, זאת לאחר זינוק המדד ל-107.8 נקודות בתחילת 2011, המשקף לראשונה התאוששות ממשית בפעילות התעשייתית של מגזר המפעלים הקטנים והבינוניים, ולאחר חמישה רבעונים רצופים בהם התקשה המגזר להתאושש מהמשבר הכלכלי ודשדש במקום (מאז הרבע האחרון של 2009 נעה רמת המדד סביב ה-100 נקודות³).

הודות להתרחבות בפעילות המגזר בתחילת 2011, אשר צפויה להימשך גם בחודשים הקרובים, חזרה רמת הפעילות של המפעלים הקטנים והבינוניים לרמתה ערב המשבר הכלכלי, בסוף 2007. כך, רמת הפעילות כיום דומה לרמה הממוצעת הגבוהה שנרשמה בארבע שנות הצמיחה שקדמו למשבר הכלכלי (2004 – 2007: מדד ממוצע של 108.2 נקודות).

מדד זה מבוסס על שקלול הדיווחים והתחזיות של 66 מפעלים תעשייתיים קטנים ובינוניים (עד 100 עובדים), אל מול 113 מפעלים גדולים (המעסיקים מעל 100 עובדים).

התפתחות מדד המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים

גרף זה מציג בכל נקודת זמן את התפתחות הפעילות התעשייתית של המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים, בהתבסס על שקלול דיווחי התעשיינים באשר לתפוקה, לתעסוקה, ליצוא, ולהשקעות ואת תחזיות התעשיינים לגבי שלושת החודשים הבאים, בהתייחס לאותם משתנים. כך, רק נקודת הקצה במדד (נתון התחזית לרבעון הבא) משקף את תחזיות התעשיינים, בעוד יתר הנתונים משקפים את ההתפתחויות בפועל.

¹ נערך מאמצע מרץ ועד סוף אפריל 2011.

² מפעלים המעסיקים עד 100 עובדים.

³ למעט העלייה במדד ברבע השלישי של 2010, ייתכן גידול עונתי, כפועל יוצא מפעילות מוגברת לקראת חגי תשרי. נדגיש, כי במרבית הפעמים המדד ברבע השלישי של כל שנה הינו גבוה בהשוואה למדדים האחרים באותה שנה.

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

על אף הזינוק בפעילות, הצמיחה הצפויה בקרב המפעלים הקטנים והבינוניים עדיין מתונה במקצת בהשוואה למפעלים הגדולים, אשר צופים לרבע השני של השנה התרחבות מהירה נוספת בפעילותם התעשייתית: מדד המפעלים הגדולים צפוי להגיע לרמה של 110.3 נקודות ברבע השני של 2011, זאת בדומה למדד שנרשם בתחילת השנה (110.6 נקודות). נדגיש, כי הגידול המתמשך בפעילות מגזר הגדולים מתחילת 2010 משקף צמיחה מהירה אף בהשוואה לארבע שנות הצמיחה שקדמו למשבר הכלכלי (2004 – 2007 נרשם מדד ממוצע של 108.5 נקודות).

פרוט רכיבי המדד לבחינת התפתחות מפעלי התעשייה הקטנים והבינוניים:

הצפי להמשך ההתרחבות בפעילות המפעלים הקטנים והבינוניים ברבע השני של 2011, אשר בא לידי ביטוי במדד, משקף את ציפיות התעשיינים הקטנים והבינוניים להאצה בקצב גידול משלוחי היצוא וההשקעות, לצד גידול נוסף בתפוקת המגזר. מנגד, האטה ניכרת צפויה בקצב גידול מצבת העובדים.

תעשייני המפעלים הקטנים והבינוניים צופים לרבע השני של השנה האצה חדה בקצב גידול משלוחי היצוא: מדד משלוחי היצוא צפוי להגיע, על פי תחזיותיהם של יצואני המגזר, ל- 114.0 נקודות, המצביע על צפי לגידול מהיר ביצוא, כמותו לא נרשם מאז סוף 2007, ערב המשבר בכלכלי, זאת בהמשך למדד של 111.1 נקודות בתחילת 2011. לעומת זאת, מדד משלוחי היצוא בקרב המפעלים הגדולים משקף צפי להאטה ניכרת בקצב התרחבות היצוא - 107.2 נקודות, לאחר מדד של 112.2 נקודות בתחילת השנה.

האצה צפויה גם בקצב גידול השקעותיהם של המפעלים הקטנים והבינוניים: מדד ההשקעות צפוי לעמוד ברבע השני של 2011 על 104.0 נקודות, לאחר מדד של 102.1 נקודות בתחילת השנה, ו- 102.6 נקודות ברבע האחרון אשתקד. עם זאת, עדיין מדובר בקצב גידול מתון בהשוואה למפעלים הגדולים, אשר צופים המשך גידול מהיר, תוך האצה בקצב: צפי למדד של 110.9 נקודות, בהמשך למדד של 107.1 נקודות ברבע הראשון של 2011.

התרחבות נוספת צפויה בתפוקת המפעלים הקטנים והבינוניים, תוך האצה קלה בקצב: מדד התפוקה צפוי להגיע ברבע השני של השנה ל- 110.6 נקודות, המצביע על צמיחה מהירה בתפוקת המגזר, שלא נרשמה כמותה מאז הרבע השלישי של 2007, זאת בהמשך למדד של 109.6 נקודות בתחילת 2011. עוד נציין, כי קצב הגידול הצפוי בקרב המפעלים הקטנים והבינוניים דומה בעוצמתו לצמיחה המהירה שנרשמה בשנות הצמיחה שקדמו למשבר הכלכלי (2004 – 2007): מדד ממוצע של 110.3 נקודות). במקביל, גם מדד התפוקה של המפעלים הגדולים מצביע על צפי להאצה מתונה בקצב התרחבות תפוקתם, ועדיין מדובר בקצב מהיר בהשוואה למגזר הקטנים והבינוניים (112.7 נקודות).

האטה ניכרת צופים תעשייני המפעלים הקטנים והבינוניים בקצב קליטת המועסקים למפעליהם: מדד התעסוקה צפוי להגיע ל- 101.5 נקודות ברבע השני של 2011, המשקף קצב קליטה מתון, לאחר קליטה מהירה בתחילת 2011 - מדד גבוה ביותר, של 106.1, כמותו לא נרשם מאז הרבע השלישי של 2007. במקביל, צופה מגזר המפעלים הגדולים המשך קליטת עובדים, תוך האטה בקצב (מדד של 107.8 נקודות לאחר מדד של 109.7 נקודות בתחילת השנה). נדגיש, כי על אף ההאטה, קצב הקליטה הצפוי בקרב המפעלים הגדולים ממשיך להיות מהיר בהשוואה למגזר הקטנים והבינוניים.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות מחלקת המחקר הכלכלי:

דפנה אבירם-ניצן, מנהלת מחלקת המחקר הכלכלי

חגית שמריהו, כלכלנית המחלקה

טלפון: 03-5198806

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

מדד לבחינת התפתחות המפעלים הקטנים והבינוניים 2010 – 2007

רכיבי המדד				מדד משוקלל של המפעלים הקטנים והבינוניים	התקופה
השקעות	יצוא	תעסוקה	תפוקה	מדד כללי	
					מדד שנתי
106.6	109.4	105.4	109.1	107.6	2007
95.6	86.5	93.6	86.3	89.8	2008
91.3	84.2	91.1	84.9	87.7	2009
101.8	98.4	100.8	100.6	100.6	2010
					מדד רבעוני
106.4	98.4	104.9	105.8	104.8	Q1/07
102.7	109.6	105.5	111.5	108.3	Q2/07
107.9	115.2	106.2	110.7	109.3	Q3/07
109.5	114.5	105.2	108.5	108.0	Q4/07
101.9	90.6	99.0	93.2	95.9	Q1/08
95.4	89.2	94.8	86.2	90.4	Q2/08
95.2	89.7	96.4	90.6	93.0	Q3/08
89.9	76.6	84.1	75.1	79.9	Q4/08
82.2	72.6	81.7	63.4	72.6	Q1/09
91.3	75.4	87.5	82.6	84.4	Q2/09
93.0	87.8	95.8	91.1	92.6	Q3/09
98.9	100.9	99.5	102.7	101.0	Q4/09
100.6	105.4	100.6	98.9	100.3	Q1/10
100.5	96.3	100.0	95.8	97.8	Q2/10
103.3	93.5	102.8	105.6	103.2	Q3/10
102.6	98.4	100.0	102.1	101.0	Q4/10
102.1	111.1	106.1	109.6	107.8	Q1/11
104.0	114.0	101.5	110.6	107.1	Q2/11 תחזית

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים מבוסס על סקר רבעוני מקיף, שעורכת המחלקה למחקר כלכלי באגף הכלכלה של התאחדות התעשייתנים, בקרב מדגם מייצג של מפעלי התעשייה.

המדד בוחן אחת לרבעון את השינויים בפועל ברבע החולף וכן את השינויים הצפויים ברבע הבא לגבי מספר אינדיקטורים מרכזיים בתעשייה, לגביהם נמצא מתאם גבוה על-פני שנים בין דיווחי ותחזיות התעשייתנים לבין נתוני הלמס' בפועל. המדד משקף ממוצע משוקלל של האינדיקטורים המרכזיים בתעשייה: תפוקה (45%), מועסקים (35%), יצוא (10%), השקעות (10%).

כאשר ערך המדד נמצא מעל קו ה-100 הדבר מעיד על מגמת שיפור במצב מפעלי התעשייה הקטנים והבינוניים, כאשר ערך המדד נמצא מתחת לקו ה-100 הדבר מעיד על הרעה במצב. כאשר ערך המדד הינו 100 הדבר מעיד כי לא חל שינוי במצב התעשייה בהשוואה לרבע קודם.